HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

מלמדין אם הקטנה. בפרק בית שמאי ביבמות (ב) ד' אחין נשואין ד' אחיות יתומות אחת גדולה ואחת קטנה מת בעלה של גדולה ונמצאת זקוקה ליבם בעל הקטנה ודוחה זיקתה נישואי אחותה הקטנה ואוסרתה עליו שאין נישואי קטנה כלום ואם יגדלנה לקטנה בגט שזה אינו יכול ליבם את הגדולה שאחות גרושתו היא אלא מלמדין את הקטנה שתמאן בו ומיאון עוקר נישואין הראשונים ומותר ליבם הגדולה: **הרודה ונותן לסל.** כגון שהיה לו את עיסתו פחות פחות ממחשת רבעים לפוטרו מן החלה: **הסל מלרפן.** כשרודן מן התנור: **מאי אולמיה דהאי.** דחלה מהיא דמיאון דפשטת לה מינה דאמרת ר"ג מסתברא הא שמעינן מהיא דמיאון דבשאר סדרי איכא הלכה כר"ל: ומשני מהיא דמיאון ליכא למשמע מינה דבשאר סדרים איכא דהתם משום דקאי ר' אלעזר כר"ל ואיכא למימר משום דמסייע ר' אלעזר לר"ל משי"ם הלכה כמותו בהא אבל משום דיליה לחודיה לא: **מלמדין אם הקטנה.** במילתא אחריתי היא בפ' ב"ש (ב): **ומי קאי והא אלרוכי מצרכינן ליה.** התם דאמר שמואל בקמייתא הלכה כר"ל ובאידך נמי הלכה כר' אלעזר ואמרי' לריכא דאי אשמועינן כו' אלמא ר' אלעזר ור"ל לאו חד טעמא קאמרי מדאיצטריך לשמואל למימר בתרוייהו הלכה: **שממאנין אם הקטנות.** מבקשין מהן שימאנו כגון הנך דרבי אלעזר ור"ל כדי לקיים מלות יבום: **ושמשיאין אשה.** שהלך בעלה למדינת הים ושמעה מפי עד אחד שמת ומשיאין אותה לאחר: **ונשקל ברגגול.** דלכתיב (שמות כא) והמיתה אים או אשה השור יסקל והוא הדין לכל חיה ועוף כדאוקימנא בשור שנגח את הפרה (ב"ק דף נד:) דליף שור שור משבת אלא שדבר הכתוב בהווה: **בן מ' יום.** ומקמי הכי פסול דה"ל יין מגתו: **קטנות דעלמא.** ולעולם עדות בן בנא אדר' אלעזר קאי ולא אדר"ל והו"ק כל קטנות שיבאו למאן לפנינו כי ההיא דר"ל מלמדין אותן למאן: **ליתי נשים.** שמשיאין נשים ע"פ עד אחד: **וימא מאי נשים דעלמא.** כי היכי דאמר מאי קטנות קטנות דעלמא: **דוקא קטני.** קטנות שיש אחת דר' אלעזר ואחת דר' אליעזר ואשה דליכא למימר הכי נסבה בלשון יחיד: **וכן אמר ר' אלעזר.** אדשמואל קאי. ואמורא הוא והוא ר' אלעזר בן פדת ורבי אלעזר למיאון תנא הוא והוא ר' אלעזר בן שמוע: **הורד והכופר.** מין בשמים הן: **קנף.** מין אילן ואין עושה פרי אלא שרף (יונה ונוטף מהן) [מ] שחורה ולא אמרי' עליה בעלמא מינהו ושביעית אינה נוהגת בעליה כדאמרי' בגולב הגזול (סוכה דף מ.): **ביעור.** כשאלה לחיה מן השדה. ואע"ג דיש להן שביעית אינטריך למימר יש להן ביעור דיש שיש לו שביעית ליאסר בשאורה ומלוגמא [מ] ואין לו ביעור כגון דבר המתקיים בארץ כל ימי החורף שאינו אלה לחיה מן השדה אבל כל דבר שיש לו ביעור יש לו שביעית: **וא"ר פדת.** בריה דר"ל בן פדת: **מאן תנא.** להא דקתני יש להן שביעית דקסבר קטפא פירא ר' אלעזר דאמר לקמן [ע"ב] ר"ל אומר המעמיד בארץ הערלה אסור: **אריבו קטפא.** בשביעית: **לר"ל נד'.** ותו לא. אלמא בקטפא פירא לא עביד כוותיה לאומרא: **אומרה ברבה רבעים.** להבדלה במולאי שבתות ואינו כולה בחונן הדעת: **ואמר רבי אלעזר הלכה כרבי אליעזר.** בברכות ירושלמי [פ"ה ה"ב]: **והא**

[א] מלמדין את הקטנה שתמאן בו [ב] ואמר רב יהודה אמר שמואל הלכה כר' אליעזר כי אמר שמואל הלכה כר' אליעזר בד' בסדר טהרות אבל בשאר סדרים איכא טובא וה"נ מסתברא [ג] דתנן ר' אליעזר אומר אף הרודה ונותן לסל [ד] הסל מצרפן לחלה ואמר רב יהודה אמר שמואל הלכה כר"א ש"מ ומאי אולמיה דהאי מהאי משום דקאי רבי אלעזר כותיה [ה] דתנן רבי אלעזר אומר מלמדין את הקטנה שתמאן בו ומי קאי והא [ו] אצרכו מצרכינן להו ולא דמיין להדדי אלא משום דקאי רבי יהודה בן בבא כותיה [ז] דתניא רבי יהודה בן בבא העיד ה' דברים [ח] שממאנים את הקטנות [ט] ושמשיאין את האשה ע"פ עד אחד [י] ושנסקל ברגגול בירושלים על שהרג את הנפש [יא] ועל יין בן מ' יום שנתנסך ע"ג המזבח [יב] ועל תמיד של שחר שקרב בד' שעות מאי קטנות לאו הדא דר' אלעזר וחד דר' אליעזר לא מאי קטנות קטנות דעלמא אי הכי גבי אשה נמי נתני נשים ונימא נשים דעלמא אלא מדהכא קתני אשה והכא קתני קטנות ש"מ דוקא קתני ש"מ וכן [יג] א"ר אלעזר הלכה כר"א בד' ותו ליכא והתנן רבי אליעזר אומר מלמדין את הקטנה שתמאן בו [יד] וא"ר אלעזר הלכה כר"א וכי תימא כי א"ר אלעזר הלכה כר"א בד' בסדר טהרות אבל בשאר סדרי איכא ומי איכא [טו] והתנן [טז] הורד והכופר והלטום והקטף יש להן שביעית ולדמיהן שביעית [יז] יש להן ביעור ולדמיהן ביעור וא"ר פדת מאן תנא קטפא פירא ר"א וא"ר זירא חזי דמינך ומאבוך קשריתו קטפא לעלמא את אמרת מאן תנא קטפא פירא ר"א ואבוך אמר הלכה כר"א בד' ואם איתא לימא ליה כי אמר אבא הלכה כר"א בד' בסדר טהרות אבל בשאר סדרי איכא אלא קשיא ההיא משום דקאי רבי אלעזר כותיה דתנן רבי אלעזר אומר מלמדים את הקטנה שתמאן בו ומי קאי והא אצרוכי מצרכינן להו ולא דמיין להדדי אלא משום דקאי רבי יהודה בן בבא כוותיה ותו ליכא [יח] והתנן ר"ע אומר אומרה ברכה רביעית בפני עצמה ר' אליעזר אומר אומרה בהודאה וא"ר אלעזר הלכה כר"א א"ר אבא ההוא דאמר משום רבי חנינא בן גמליאל דתניא רבי עקיבא אומר אומרה ברכה רביעית בפני עצמה רבי חנינא בן גמליאל אומר אומרה בהודאה והא

ועל היין בן מ' יום. פרש"י דקודם לכן הוי יין מגתו אע"ג דאמרי' בהמוכר פירות (ב"ב דף נ:). יין מגתו אם הביא כשר בן מ' יום לכתחילה נמי יביא אפילו יש הרבה מיין אחר: **יש** להן ביעור ולדמיהם ביעור. אע"ג דשביעית תופסת דמיה יש חילוק בביעור בין דמיה לעצמה כדתנן (א) בפ"ב דשביעית ר' מאיר אומר דמיה מתבערים עד ר"ה אבל הן מתבערין עד הפסח:

קטף. פירש רש"י אם הענ וכן בברייתא פ"ק דכריתות (דף ו.) [ב] רשב"ג אומר הלרי אינו אלא שרף מעלי הקטף ושרף עצמו נקרא קטף על אם הענ כדאמר הכא דיש בו שביעית ובסמוך נמי אמר דקטפו זהו פריו ולרי ולוט (בראשית ט:) מתרגמינן קטף ולוטא ומה שפירש"י דאינו עושה פירות אלא שרף ונוף ממנו וזהו פריו אינו לנמאי דמוקי ליה ר' זירא בסמוך בקטפא דפירא: ונראה דרש"י פירש כן לשיטתא בתרא. גי':

ואמר רבי פדת מאן תנא בו'. ואם תאמר דבפרק קמא דברכות (דף ה:) אמר ליה ר' יוחנן לרבי אלעזר אי משום בני דין גרמא דעשיראה ביר מאמע דלרבי אלעזר לא היו לו בנים ויש לומר שאחרי כן נולד לו או היו לו בנים הרבה ומתו מקלתם ואמר ליה רבי יוחנן כך כדי לנחמו: **מאן** תנא דאמר קטפא פירא ר' אליעזר. ואם תאמר במאי פליגי אי ביעורו והגאתו שוה מאי טעמא דרבנן דאפי' עלים אינו אסירי בשביעית אי לאו דאין הגאתו וביעורו שוה לא תנינא דמתני' דקתני דעלמא אי הגאתו וביעורו שוה לא לאו ויש לומר דודאי הגאתו וביעורו שוה ולפי שאינו כי אם לחלוטי הענ שרו רבנן דבטל אגב הענ ורבי אליעזר סבר דהגאתו משינה והוי פירא): **ואבוך** אמר הלכה כר"א בד'. אע"ג דר' יוסי קאי כוותיה דבהגזול קמא (ב"ק דף קב.) אית להו דבשביעית נוהגת בעלים ואע"כ כ"ש קטפא ומשום דרבי יוסי קאי כותיה לא אשיב ליה עם הנך [ג] דטעמא דר' יוסי משום דלא בעי הגאתו וביעורו שוה ולא קיימא לן כוותיה אלא אין בשביעית נוהגת בעלים דר' יוסי נמי מודה דקטפא לאו פירא הוא לענין ערלה:

[משום דקאי רבי יהודה בן בבא כותיה. אע"ג דבמתני' נמי חזר בו ר' יהושע וקאי כוותיה ואפ"ה מני לה בד' וי"ל דשמע ר' יהושע סבר כר' יוסי דתלמידו ג' עונות במעוברת ומניקה דפליג אדרבי אליעזר ולא הדר ביה אלא ממה שאמר אמי לא אמעתי אלא כמולה. גי': **ומי** קאי. הר"מ ז"ל אמר דלא פריך מברייתא אלא מברייתא משום דה"א דהדר ביה מהיא דהולאה ק) (אחרינא שמע) מרבותיו אבל השתא דקאמר דקאי בשביעיתא משמע דלא הדר ביה דאל"כ אמאי מיקמי ומו ליכא לכך פריך שפיר ומי קאי. גי']:

[ג] **מפני** שצריך לומר הבדלה בחונן הדעת. הקשה הר"ר יעקב מאורליינ"ש ובכלליה מכלל דהכי פריך פרק (ג) תפלת השחר (ברכות דף כט.) אהא דאמר שמואל כל השנה מתפלל הבינו חוץ ממוצאי שבת מפני של"ל הבדלה בחונן הדעת ופריך ובכלליה מכלל וי"ל דהתם פריך משום דלא ישנה אדם משום הבדלה מכמו שהוא מתפלל כל השנה [כיון דסבר דכל השנה מתפלל הבינו] אלא יכולו בהבינו והכא קאמר ר' חנינא [ד]כיון דס"ל דכל השנה אינו מתפלל הבינו א"כ] במוצאי יוה"כ מפני טורח תענית לא ישנה מכמו שהוא מתפלל כל השנה כדי שיאמר הבדלה בחונן הדעת: **והא**

איצטריך למיתני הן ודמיהן לפי שיש דברים שחלוקין כי ההיא דתנן בפ"ז דמסכת שביעית גבי עיקר הלוף שוטה כו' ר' מאיר אמר דמיהן מתבערין עד ר"ה משמע אבל לא הן: **מאן** תנא קטפא פירא ר' אליעזר. תימה אי קיטפא הגאתו וביעורו שוה מ"ט דרבנן ואי הגאתו אחר ביעורו מ"ש דר' אליעזר דבענן דומיא דאכילה שהגאתו וביעורו שוה כדאיתא בהגולל קמא ובמסכת סוכה דפסורי' עצים מדין שביעית משום דהגאתו אחר ביעורו וי"ל דקטף הגאתו וביעורו שוה ואפי' הכי פטרי ליה רבנן משום דבטל אגב הענ כיון דלא חשיב ליה פירא: **ואבוך** אמר הלכה כר' אליעזר בארבע. תש"ה היא בהא הלכה כר' אליעזר משום דקאי ר' יוסי כותיה דקסבר שביעית נוהגת בעצים בהגולל קמא א"כ יש לקטף שביעית וי"ל דאין זה מטעם קיטפא פירא דמודה ר' יוסי בהעלה. ועוד דבהא אין הלכה כר' יוסי דקיימא לן אין שביעית נוהג בעצים: **ואמר** ר' אליעזר הלכה כר' אליעזר. פרש"י בברכות ירושלמי איתא ובתלמוד שלנו ליתא. ואיכא דפסיק כותיה פ' אין עומדין ביום טוב שחל להיות אחר השבת ואגן קי"ל השתא כמרגניתא דתקין רב ושמואל ותודיענו כדמסיק התם:

מלמדין אם הקטנה. כר' אליעזר בהכרח טהרות אין הלכה כר' אליעזר אלא בארבע. והתם נמי מספקא ליה לרב דימי הא דשרא ר' אלעזר אי משום דס"ל כר' אליעזר דאמר ספק ביאה טהור אי משום דקסבר רוב גבני ישראל ניהנו ובשמעתין קאמר ר' אלעזר נמי הלכה כר' אליעזר בד' ותו לא ואי הוה גרס בההיא דספק ביאה ר' אלעזר ניחא א"נ במס' טהרות גבי כל מקום שאתה יכול לדבות ספיקות גרס ר' אלעזר מטהר דכיון דקאי ר' אליעזר דבר האי גוונא משגיחן לקמן. וכן יש לפרש ההיא דפ' כל הגט דאמר ר' אלעזר שמאל ולילה פסולין ופוסלין והיינו כר' אליעזר דפרק מצות חליצה. אלא דאיכא תנאי התם דקיימי כותיה: **ר'** אליעזר אומר הרודה ונותן לסל וכו'. משנה היא במסכת חלה וקתני רישא הנושה עיסתו קבים פטורים מן החלה עד שישובו ר' אליעזר אומר אף הרודה כו' משמע דר' אליעזר לא בעי נשיכה. וקשה דבפ' אלו עוברין קאמר ר' יהושע בן לוי עלה דההיא דר' אליעזר לא שנו אלא כבדות של בעל הבית שנושכות זו את זו אבל בעכין לא. ואם לא גרס אף במילתיה דר' אליעזר ניחא דאיכא למימר דר' אליעזר בעי תרתי צירוף סל עם נשיכה. ואי גרס אף יש לפרש דת"ק בעי נשיכה בעודו עיסה לפי

מסורת הש"ס

(א) [ביבמות קי.], (ב) תלה פ"ב מ"ד בפסחים מח: (קדושין מו), (ג) יבמות קיב:, (ד) [שם קיח:], (ה) ברכות כז. עדיו' מ"ז מ"ל, (ו) [ע' תוס' לקמן מח. ד"ה תמרן], (ז) [יבמות קי.], (ח) שביעית פ"ז מ"ג, (ט) [אין זה במשנה ועי' ר"ש], (י) ברכות כט. ולף לג:, (כ) [לף קט.], (ל) [יבמות קיח:], (מ) פ"ג הטוקף מעלי הקטף, (נ) פי' רפוחה, (ס) זו גי' רש"י שם ולפנינו הגי' ר"ש, (ע) [וע' היטיב תוס' ב"ק קטו: ד"ה והאיכא], (פ) [ל"ל ליה], (צ) [שיך לע"ב], (ק) [ל"ל אחר שממנ], (ר) נ"י כ"ל,

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה יש להן וכו' כדמנן בפ' שביעי דשביעית: (ב) ד"ה ונתן וכו' עם הגר מכל מקום טעמא דר' יוסי: (ג) ד"ה מפני וכו' פרק תפלת השחר ר"ב דף כט פרק שיך הכי ואסיקנא בקשיא:

מוסף רש"י

שממאנים את הקטנות. קטנה שהשיאתה אמה לאחר מיתת אביה, דמהלוייתא אין קידושיה כלום, שהרי קטנה אינה בת דעת, ואת אמה לא זכתה תורה לנתיה לה כח לקדשה אלא לאב, שנאמר (דברים כב) את בתי נתתי לאיש הזה, ומיהו רבנן תקינו לה קדושין לשליחיה מיאון כדי שיאמר לה אבוה ולא תצא לזנות, ליפרך לא מיאנה לאחר זמן ותאמרה לו אפשי בו, יוצאת ומותרת לכל אדם ואינה צריכה הימנו גט, וטעיד ר' יהודה בן בבא שפעמים שמאנה על ב"ד לגמרה שממאן בו, כגון שני אחים נשואין שני אחיות יתומות, אחת גדולה וקדושיה קדושי תורה ואחת קטנה שאין קדושיה אלא מדרבנן, ומת בעלה של גדולה בלא בנים ומצלה לפני אחיו ליבום ונמצאת זקוקה לו מן התורה, חוקה זו אוסרת את אשתו עליו משום אחות זקוקה שהיא כאחות אשתו, וא"ר אלעזר במס' יבמות, מלמדין קטנה זו שתמאן בבעלה ותפקור קדושיה למפרע ותעשה כאילו בעילותיה כאלו הן של זנות כדי להתיר את בעלה ליבם את אחותה, דתנן נושאין על האנוסה ועל המפותה, וטעיד ר' יהודה בן בבא ביום שנאנסת עדיות שהלכה כר"א (ברכות כז.). ע"פ עד אחד. שאמר לה מת בעלך במדינת הים (שם). ושנסקל ברגגול. שניקר קדקדו של תינוק במקום שהמוח רופף וניקב את מוחו ומקלוהו במקפצו שור שנגח את האדם, דכתיב השור יסקל וגמריגן בג"ס שור שור משבת לעשות כל בהמה חיה ועוף כשור (שם ע"פ ב"ק נד:). ועל יין בן מ' יום. שיצא מכלל יין מגתו וצא לכלל יין גמור וקרינן ביה נסך שכר (ברכות שם). שקרב בארבע שעות. ותו לא (שם) כשהמתנו אלמה עם בת פרעה ביום תוכחת בית המקדש והכניסה לו כמה מיני זמר וגער כל הלילה ויצן למחרת עד אחרב שעות, כדאיתא בפסיקתא, והיו מפתחות בית המקדש מתת מרגאותיו, ועל אותה שעה שיצו על תמיד של שחר שקרב בארבע שעות, ונכנסה אמו והוכיחתו על המעשה הזה (משלי לא א).

תוס' הרא"ש

בסדר טהרות. בפ' בתרא דע"ז גבי הנהו גנבי בעובדא דנהרדעא דאמר שמואל חמרא שרי דאמרינן כמאן כר' אליעז' דאמר ספק ביאה טהור. קשה לפי גירסת ר"ת דמפר' כמאן כר' אליעזר בכי'אותא דהכא אמר שמואל דבסדר טהרות אין הלכה כר' אליעזר אלא בארבע. ותהה נמי מספקא ליה לרב דימי הא דשרא ר' אלעזר אי משום דס"ל כר' אליעז' דאמר ספק ביאה טהור אי משום דקסבר רוב גבני ישראל ניהנו ובשמעתין קאמר ר' אלעזר נמי הלכה כר' אליעזר בד' ותו לא ואי הוה גרס בההיא דספק ביאה ר' אלעזר ניחא א"נ במס' טהרות גבי כל מקום שאתה יכול לדבות ספיקות גרס ר' אלעזר מטהר דכיון דקאי ר' אליעזר דבר האי גוונא משגיחן לקמן. וכן יש לפרש ההיא דפ' כל הגט דאמר ר' אלעזר שמאל ולילה פסולין ופוסלין והיינו כר' אליעזר דפרק מצות חליצה. אלא דאיכא תנאי התם דקיימי כותיה: **ר'** אליעזר אומר הרודה ונותן לסל וכו'. משנה היא במסכת חלה וקתני רישא הנושה עיסתו קבים פטורים מן החלה עד שישובו ר' אליעזר אומר אף הרודה כו' משמע דר' אליעזר לא בעי נשיכה. וקשה דבפ' אלו עוברין קאמר ר' יהושע בן לוי עלה דההיא דר' אליעזר לא שנו אלא כבדות של בעל הבית שנושכות זו את זו אבל בעכין לא. ואם לא גרס אף במילתיה דר' אליעזר ניחא דאיכא למימר דר' אליעזר בעי תרתי צירוף סל עם נשיכה. ואי גרס אף יש לפרש דת"ק בעי נשיכה בעודו עיסה לפי

נז א מיי' פ"ז מהל' יבום הלכה י"ז סמג עשין נא טוש"ע אה"ע סי' קעה סעיף יא:
נח ב מיי' פ"ג מהל' כריתות הלכה י"ז סמג עשין קמא טוש"ע יו"ד סי' שכה סעיף ג:
נט ג מיי' פ"ה מהל' יבום הל' ל ופ"ז שם הלכה י"ז סמג עשין נא טוש"ע אה"ע סי' קעא סעי' ג
ס ד מיי' פי"ב מהל' גירושין הלכה י"ז סמג עשין כ טוש"ע אה"ע סי' ח סעי' ג:
סא ה מיי' פ"א מהל' מקוה ממון הלכה ג סמג עשין מז:
סב ו מיי' פ"ג מהל' פיקוחי מזבח הלכה ט סמג לאוין שיט:
סג ז מיי' פ"ח מהל' תמידין הלכה י"ב סמג עשין קלז:
סד ח מיי' פ"ז מהל' שמטה ויובל הלכה י"ט:

תוס' הרא"ש (המשך)

שראוין להתחבר ולהעשות ככרות אחד אבל עשה שתי ככרות ונתנן בתנור או בסל עד שנשכו זה בזה לא סגי בהכי לת"ק. ולר' אליעזר מהני ובירושלמי פליגי תנאי אית תנוי תני הסל מצרף ואין התנור מצרף ואית תנוי תני תנור מצרף ואין הסל מצרף ומסיק נשכו כאן וכאן מצטרף לא נשכו כאן וכאן אין מצטרף אלמא שייך נשיכה בתנור ובסל ומסיק באלו עוברין דאפי' כעכין לא בעי ר' אליעזר (שכיחא) נשיכה ונראה אע"ג דמהני צירוף סל להתחייב בחלה היכא דלא פחות מכשיעור. מ"מ לענין מוקף לא מהני צירוף סל דהא ר' אליעזר גופיה הוא דאמר פרק כשם דחלה ניטלת מן הדבר על הטבא כגון דגוטל כדי חלה מעיסה שלא הורמה חלתה ונותן פחות מכביצה באמצע כדי ליטול מן המוקף. ולמה דוחק לעשות כן יניח אותו כדי חלה בכלי שהעיסה טמאה בתוכו ולא יגע. אלא ודאי לא חשיב מוקף בהכי אע"פ שמצוף להתחייב. ועי"ל דאפי' להתחייב לא מצרף אלא א"כ נגע ולא אתא ר' אליעזר לאפוקי אלא דלא בעי נשיכה. וכן משמע לישנא דמתני' דקתני העושה עיסתו קבים ונגענו זה בזה פטורין עד שישובו ר' אליעזר אומר אף הרודה כו' משמע דאתי לאפוקי נשיכה אבל נגיעה בסל בעי. ועי"ל דאפי' אם תמצא לומר דלענין מוקף מועיל צירוף סל בלא נגיעה לא היה יכול לעשות כן בפרק כשם בטמאה וטהורה דכיון דקפיד עליהנו שלא יגעו זה בזה אין מועיל צירוף כלי כדמוכח בירושלמי בפ"ב דחלה דאמרינן התם דבר שמקפיד על תערובתו אין הכלי מצרף עיסה להורה דעיסה טמאה עשו אותו כדבר שמקפיד על תערובתו בעיסה דחלה אבל בעיסה שניה אין לשני מגע אצל הטבל. **ושנסקל** ברגגול בירושלים כו'. הא דתנן בפ' שור שנגח את הפרה ואחד כל הבהמה לנפילת הבור כו' ולא חשיב להורג את הנפש משום דכיון דתנא חסימה דאתיא שור שור משבת ה"ה הא. והא דתנא התם לכלאים לאו משום כלאים הנהנה איצטריך דמשור שור משבת נפקא. אלא משום כלאים דהרבעה דאתי בהמתך בהמתך משבת: **ועל** יין בן ארבעים יום. פי' רש"י דמקמי הכי פסול דהוה ליה יין מגתו אע"ג דאמרי' בפ"ק דתענית גבי ט' באב דבג' ימים נפיק ליה מכלל יין מגתו לגבי ניסוך בעינן מן המובחר וגם ישדיינן חלוקים כדאיתא בפרק בן סורר ומורה: **יש** להן שביעית ולדמיהן שביעית. אע"ג דשביעית תופסת דמיה

בשיטתיה משמע דלא הדר ביה דאל"כ אמאי מיקמי ומו ליכא לכך פריך שפיר ומי קאי. גי']:
[ד] **מפני** שצריך לומר הבדלה בחונן הדעת. הקשה הר"ר יעקב מאורליינ"ש ובכלליה מכלל דהכי פריך פרק (ג) תפלת השחר (ברכות דף כט.) אהא דאמר שמואל כל השנה מתפלל הבינו חוץ ממוצאי שבת מפני של"ל הבדלה בחונן הדעת ופריך ובכלליה מכלל וי"ל דהתם פריך משום דלא ישנה אדם משום הבדלה מכמו שהוא מתפלל כל השנה [כיון דסבר דכל השנה מתפלל הבינו] אלא יכולו בהבינו והכא קאמר ר' חנינא [ד]כיון דס"ל דכל השנה אינו מתפלל הבינו א"כ] במוצאי יוה"כ מפני טורח תענית לא ישנה מכמו שהוא מתפלל כל השנה כדי שיאמר הבדלה בחונן הדעת: **והא**